

Askanas, Kazimierz

Ci, którzy odeszli

Notatki Płockie 27/1-110, 54-55

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ci, którzy odeszli

Dnia 27 stycznia 1982 roku zmarł, przeżywszy lat 76 **Kazimierz Radomyski**, znany w Płocku adwokat Zespołu Adwokackiego nr 1 w Płocku, członek Towarzystwa Naukowego Płockiego od roku 1955.

Urodzony dnia 4 marca 1906 r. w Sierpcu, syn magistra farmacji, ukończył w roku 1924 gimnazjum im. Władysława Jagiełły w Płocku, po czym w roku 1929 po odbyciu studiów na wydziale prawa Uniwersytetu Warszawskiego otrzymał dyplom magistra praw.

Kazimierz Radomyski był Sędzią Sądu Okręgowego Pracy w Warszawie, a następnie w Łodzi i pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego tych sądów, po czym został przeniesiony do pracy w departamencie ustawodawczym Ministerstwa Sprawiedliwości.

Biorąc udział w kampanii roku 1939, dostał się wraz z całą jednostką do niewoli i spędził okres okupacji w obozie (Oflagu) w Woldenbergu.

Po wojnie otworzył kancelarię adwokacką w Nowym Dworze, przenosząc się następnie na stałe do Płocka, gdzie poza działalnością zawodową udzielał się też w pracy społecznej.

Kazimierz Radomyski był człowiekiem wysokiej kultury osobistej i cieszył się w mieście powszechnym szacunkiem i sympatią.

Po przejściu na emeryturę prowadził nadal pracę społeczną, piastując godność Prezesa Komisji Dyscyplinarnej Rady Adwokackiej w Płocku. Zmarły odznaczony był Złotym Krzyżem Zasługi i odznaką Adwokatura PRL.

*

Spośród szczupłego grona pracowników Towarzystwa Naukowego Płockiego ubył, zmarły nagle 11 marca 1982 roku w pięćdziesiątym roku życia **Tadeusz Makowski**.

Pracując w dziale administracyjnym miał także pod swą pieczę magazyn wydawnictw, prowadził też osobiście małą poligrafię, a ponadto zajmował się konserwacją wnętrza gmachu Towarzystwa.

Przejawiając wiele inicjatywy i zaangażowania w pracy wypełniał wszystkie swe obowiązki w sposób wzorowy, pracując niejednokrotnie z własnej woli także poza godzinami pracy.

Głęboki żal, jaki wywołał zgon Tadeusza Makowskiego wśród wszystkich, którzy z Nim współpracowali lub bliżej stykali się, spowodowany był nie tylko jego długoletnią działalnością w Towarzystwie, lecz przede wszystkim Jego niewątpliwymi zaletami jako wysoko cenionego pracownika, całym sercem oddanego sprawom Towarzystwa i jako godnego szacunku Człowieka. Troska o codzienne sprawy instytucji, z którą głęboko się żył, uprzejmość

i okazywana ludziom życzliwość zaskarbiły Tadeuszowi Makowskiemu w Towarzystwie uznanie i ogólną sympatię.

Za osiągnięcia w pracy został odznaczony Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi i odznaczeniami za zasługi dla województwa warszawskiego i województwa płockiego oraz nagrodami i dyplomami za upowszechnianie kultury.

*

Zgon (17 maja 1982 r.)* **Daniela Gierskiego** odbił się w mieście dość znacznym echem nie tylko wobec jego osiemdziesięcioletniego prawie powiązania z Płockiem, lecz przede wszystkim dlatego, że był on znanym od pół wieku niezmiernie popularnym w mieście optykiem.

Daniel Gierski był właścicielem założonego przez jego ojca w r. 1903 zakładu, pierwszego w Płocku i obsługującego teren wybiegający poza granice ówczesnej płockiej guberni. Już w połowie lat dwudziestych bieżącego stulecia Gierski rozpoczął po śmierci ojca prowadzenie zakładu optycznego zaopatrując w okulary wiele pokoleń płocczan.

Zakład ten, prowadzony przez 80 lat przez dwa pokolenia, obecnie przejęty został przez syna zmarłego, Wojciecha Gierskiego, stanowiąc rzadki już obecnie przykład tradycji rzemieślniczej w rodzinie.

Daniel Gierski, dyplomowany optyk, poza odznaczeniami zawodowymi, m.in. Złotą Odznaką Rzemiosła i dyplomami za osiągnięcia zawodowe odznaczony był za swą działalność partyzancką Krzyżem Partyzanckim, Krzyżem Grunwaldu, medalem za obronę Warszawy. Pozostawił po sobie wśród paru pokoleń Płocczan opinię życzliwego ludziom, niekonfliktowego człowieka i doskonałego optyka.

*

Stanisława z Nowaków Churska, żona wiceprezydenta Płocka z pierwszych lat powojennych, zmarła 6 czerwca 1982 roku.* Urodzona 15 lipca 1902 roku we wsi Czołownica b. powiatu włocławskiego, ukończyła w roku 1927 Państwowe Seminarium Nauczycielskie.

Nauczycielstwo traktowała jako swe powołanie życiowe, któremu była wierna przez całe życie.

Jednocześnie z działalnością zawodową rozpoczęła pracę społeczno-polityczną, stanowiącą drugi trwały element w Jej drodze życiowej. W roku 1927 została członkiem PPS, a następnie PPS Lewicy.

Zatrudniona początkowo jako nauczycielka w Płocku została przeniesiona w ramach represji za działalność polityczną do szkół w Żurominie i w Kutnie.

W okresie okupacji Stanisława Churska prowadziła tajne nauczanie, co było zagrożone zesłaniem do obozu i wiązało się z niebezpieczeństwem dla życia.

W roku 1943 została członkiem Polskiej Partii Robotniczej, a w roku 1944 członkiem konspiracyjnej Miejskiej Rady Narodowej w Płocku.

Od chwili wyzwolenia wraz z mężem swym Kazimierzem Churskim, pierwszym po wojnie wiceprezydentem Płocka, również działaczem PPS, włączyła się z entuzjazmem w dzieło odbudowy życia społecznego w Płocku i w rejonie.

Stanisława Churska była radną Miejskiej Rady Narodowej i członkiem jej Prezydium. Jako pierwszy inspektor szkolny przystąpiła zaraz po usunięciu okupanta do organizowania szkolnictwa płockiego. Zorganizowała też Miejscowy Oddział Ligi Kobiet, Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej i przez wiele lat była przewodniczącą tych organizacji.

Była też współorganizatorką oraz członkiem Zarządu Płockiego Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Cała działalność Stanisławy Churskiej, a także Jej życie osobiste przesycone były zaangażowaniem w sprawę rodzinnego miasta i troską o ludzi, zwłaszcza pozostających w trudnych warunkach, którym niosła pomoc, uważając to za swoją życiową powinność.

Zmarła odznaczona była Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz odznaczeniami za zasługi dla województwa warszawskiego, za zasługi dla rozwoju Płocka, za zasługi dla oświaty i wychowania oraz Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Stanisława Churska, powszechnie znana w mieście jako wybitna działaczka społeczna, pozostała we wdzięcznej pamięci paru pokoleń Płocczan.

* Numer 1/110 «Notatek Płockich» wydrukowano w III kwartale 1982 r.

Z jubileuszu XXV-lecia kwartalnika «Notatki Płockie»

W dniu 10 listopada 1981 r. w gabinecie Wojewody Płockiego odbyło się spotkanie przedstawicieli Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego oraz kolegium redakcyjnego z władzami Województwa i Miasta. Od lewej strony: mgr Wiesław Koński — przewodniczący Komisji Wydawniczej TNP, mgr Tadeusz Kurpiewski, mgr inż. Janusz Majewski — prezydent m. Płocka, mgr Alfred Wałek — I sekretarz KW PZPR i Prezes Mazowieckiego Towarzystwa Kultury, mgr Czesława Gąska, mgr Antoni Bielak — Wojewoda Płocki, dr Tadeusz Chrostowski — sekretarz generalny TNP, dr Kazimierz Askanas — wiceprezes TNP, członek Towarzystwa od 1928 r., dr inż. Jakub Chojnacki — prezes TNP, mgr Jan Bolestaw Nycek — redaktor naczelny „Tygodnika Płockiego”, Elżbieta Gronkiewicz — technolog Płockiej Drukarni Akcyjnej, Jolanta Chmielewska, mgr Leszek Majewski — Wicewojewoda Płocki, mgr inż. Mieczysław Łęgowski — dyrektor Drukarni, dr Tadeusz Kowalczyk i Włodzimierz Kłosiński.